

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

LÊO TIẾN CÔNG

THỰC TRẠNG AN TOÀN VỆ SINH
THỰC PHẨM THỨC ĂN ĐƯỜNG PHỐ
TẠI MỘT SỐ HUYỆN CỦA TỈNH HÀ GIANG

LUẬN VĂN THẠC SỸ Y HỌC

THÁI NGUYÊN – NĂM 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

LÊO TIẾN CÔNG

THỰC TRẠNG AN TOÀN VỆ SINH
THỰC PHẨM THỨC ĂN ĐƯỜNG PHỐ
TẠI MỘT SỐ HUYỆN CỦA TỈNH HÀ GIANG

CHUYÊN NGÀNH: Y HỌC DỰ PHÒNG
MÃ SỐ: 8720163

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. Trương Thị Thùy Dương

THÁI NGUYÊN – NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là đề tài nghiên cứu do chính tôi thực hiện. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ đề tài nghiên cứu nào khác.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2019

Tác giả

Lêo Tiên Công

LỜI CẢM ƠN

Qua thời gian học tập và nghiên cứu tại trường Đại học Y Dược Thái Nguyên, tôi luôn nhận được sự hướng dẫn, động viên và tạo điều kiện kịp thời về nhiều mặt của các thầy, cô giáo, các anh chị đồng nghiệp và của người thân.

Tôi xin trân trọng cảm ơn:

Ban Giám hiệu, Phòng đào tạo - Bộ phận đào tạo sau đại học và Khoa Y tế công cộng trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện trong học tập và nghiên cứu khoa học từ việc trang bị kiến thức đến thu thập và xử lý số liệu trong thời gian vừa qua.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc tới TS Trương Thị Thùy Dương - Người đã tận tình chỉ bảo, truyền đạt kiến thức, kinh nghiệm, dành nhiều thời gian hướng dẫn cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu. Tôi gửi lời cảm ơn đến tất cả những thầy cô tâm huyết đã giảng dạy, trang bị kiến thức và hướng dẫn, định hướng cho tôi để tôi hoàn thành bản luận văn này.

Tôi xin cảm ơn Ban Giám đốc, tập thể cán bộ viên chức Trung tâm Y tế huyện Quán Bạ, Trung Y tế huyện Đông Văn và Trung tâm y tế huyện Mèo Vạc đã tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu luận văn tốt nghiệp.

Cuối cùng để có được kết quả này, tôi cảm ơn những người thân gia đình và bạn bè của tôi là nguồn động viên lớn giúp tôi hoàn thành quá trình học tập và luận văn.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2019

Tác giả

Lêo Tiến Công

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ATTP	: An toàn thực phẩm
ATVSTP	: An toàn vệ sinh thực phẩm
BYT	: Bộ Y tế
CBTP	: Chế biến thực phẩm
CS	: Cộng sự
ĐTNC	: Đối tượng nghiên cứu
ĐTV	: Điều tra viên
FAO	: Food and Agriculture Organization (Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên hiệp quốc)
KSK	: Khám sức khỏe
KT	: Kiến thức
KTL	: Không trả lời
NC	: Nghiên cứu
NĐTP	: Ngộ độc thực phẩm
TĂĐP	: Thức ăn đường phố
TP	: Thực phẩm
TT-GDSK	: Truyền thông giáo dục sức khỏe
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
UNESCO	: United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hiệp Quốc)
WHO	: World Health Organization (Tổ chức Y tế thế giới)
XNKT	: Xác nhận kiến thức

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1. TỔNG QUAN	3
1.1. Một số khái niệm cơ bản về an toàn thực phẩm và thức ăn đường phổ.....	3
1.1.1.Thức ăn đường phổ	3
1.2.2. An toàn thực phẩm.....	3
1.2. Lợi ích, mối nguy gây mất ATVSTP thức ăn đường phổ	3
1.2.1. Lợi ích của thức ăn đường phổ	3
1.2.2. Mối nguy gây mất an toàn thực phẩm đối với thức ăn đường phổ.....	4
1.2.3. Điều kiện an toàn thực phẩm đối với các cơ sở kinh doanh thức ăn đường phổ.....	5
1.3. Một số yếu tố liên quan đến an toàn thực phẩm thức ăn đường phổ.....	7
1.4. Thực trạng an toàn vệ sinh thực phẩm thức ăn đường phổ trên thế giới và Việt Nam.....	10
1.4.1. Trạng an toàn vệ sinh thực phẩm thức ăn đường phổ trên thế giới	10
1.4.2. Tình hình ATVSTP thức ăn đường phổ tại Việt Nam.....	13
1.5. Vài nét địa điểm nghiên cứu	16
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	18
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	18
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	18
2.2.1. Thời gian nghiên cứu	18
2.2.2. Địa điểm nghiên cứu	18
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	18
2.4. Cỡ mẫu và phương pháp chọn mẫu	18
2.4.1. Cỡ mẫu	18
2.4.2. Phương pháp chọn mẫu.....	19

2.5. Biến số và chỉ số nghiên cứu.....	20
2.5.1. Thông tin chung về đối tượng nghiên cứu	20
2.5.2. Thực trạng ATVSTP thức ăn đường phố tại 3 huyện của tỉnh Hà Giang	20
2.5.3. Các yếu tố liên quan tới an toàn vệ sinh thực phẩm thức ăn đường phố	21
2.6. Kỹ thuật và công cụ thu thập thông tin	21
2.6.1. Kiến thức và thực hành của người kinh doanh thức ăn đường phố.....	21
2.6.2. Phương pháp bán định lượng hàn the trong thực phẩm và sự sót lại dầu mỡ, tinh bột trong dụng cụ chứa đựng thực phẩm	22
2.7. Xử lý số liệu	29
2.8. Sai số và biện pháp khắc phục	29
2.9. Khía cạnh đạo đức của nghiên cứu	30
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	31
3.1. Thông tin chung của đối tượng nghiên cứu	31
3.2. Thực trạng ATVSTP thức ăn đường phố tại 3 huyện của tỉnh Hà Giang	34
3.3. Một số yếu tố liên quan đến an toàn vệ sinh thức ăn đường phố tại 3 huyện của tỉnh Hà Giang.....	40
Chương 4. BÀN LUẬN	54
4.1. Thông tin chung của đối tượng nghiên cứu	54
4.2. Thực trạng đảm bảo ATVSTP thức ăn đường phố tại 3 huyện của tỉnh Hà Giang	56
4.3. Một số yếu tố liên quan đến an toàn vệ sinh thức ăn đường phố tại 3 huyện của tỉnh Hà Giang.....	60
KHUYẾN NGHỊ.....	69
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Đặc điểm của đối tượng nghiên cứu.....	31
Bảng 3.2. Đặc điểm kinh doanh của các cơ sở thức ăn đường phố.....	32
Bảng 3.3. Điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị, dụng cụ tại các cơ sở thức ăn đường phố	34
Bảng 3.4. Nguồn gốc thực phẩm tại các cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố.....	35
Bảng 3.5. Bao gói thực phẩm cho khách hàng tại các cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố.....	36
Bảng 3.6. Kết quả nghiên cứu định tính hàn the trong thực phẩm ở một số cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố tại 3 huyện	36
Bảng 3.7. Hàm lượng hàn the trong từng loại thực phẩm ở ở một số cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố tại huyện Quản Bạ.....	37
Bảng 3.8. Hàm lượng hàn the trong từng loại thực phẩm ở ở một số cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố tại huyện Đồng Văn	37
Bảng 3.9. Hàm lượng hàn the trong từng loại thực phẩm ở ở một số cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố tại huyện Mèo Vạc	38
Bảng 3.10. Hàm lượng hàn the trung bình trong thực phẩm ở một số cơ sở kinh doanh thức ăn đường phố tại 3 huyện (mg%).....	38
Bảng 3.11. Kết quả nghiên cứu định tính test nhanh sự sót lại tinh bột ở dụng cụ chứa đựng thực phẩm tại 3 huyện.....	39
Bảng 3.12. Kết quả nghiên cứu định tính test nhanh sự sót lại dầu mỡ ở dụng cụ chứa đựng thực phẩm tại 3 huyện.....	40
Bảng 3.13. Kiến thức về nước sạch của đối tượng nghiên cứu	40
Bảng 3.14. Kiến thức về bảo hộ lao động trong chế biến, kinh doanh thức ăn đường phố của đối tượng nghiên cứu	41

Bảng 3.15. Kiến thức của đối tượng nghiên cứu về tác dụng của việc mang các bảo hộ lao động khi chế biến, kinh doanh thức ăn đường phố	41
Bảng 3.16. Kiến thức của đối tượng nghiên cứu về tác dụng của việc bày thức ăn trong tủ kính	42
Bảng 3.17. Kiến thức của đối tượng nghiên cứu về một số bệnh khi mắc không được bán hàng	42
Bảng 3.18. Kiến thức của đối tượng nghiên cứu về nguồn gây ô nhiễm thức ăn	43
Bảng 3.19. Kiến thức về phụ gia cấm sử dụng trong chế biến thực phẩm	43
Bảng 3.20. Thực hành về đảm bảo ATVSTP của đối tượng nghiên cứu	44
Bảng 3.21. Mối liên quan giữa số năm hành nghề với thực hành chung về ATVSTP của đối tượng nghiên cứu	46
Bảng 3.22. Mối liên quan giữa dân tộc với thực hành về ATVSTP của đối tượng nghiên cứu	46
Bảng 3.23. Mối liên quan giữa trình độ học vấn với thực hành chung về ATVSTP của đối tượng nghiên cứu	47
Bảng 3.24. Mối liên quan giữa tập huấn kiến thức về ATVSTP với kiến thức chung về ATVSTP của đối tượng nghiên cứu	47
Bảng 3.25. Mối liên quan giữa tập huấn kiến thức về ATVSTP với thực hành chung về ATVSTP của đối tượng nghiên cứu	48
Bảng 3.26. Mối liên quan giữa kiến thức chung ATVSTP với thực hành chung VSATTP của đối tượng nghiên cứu	48
Bảng 3.27. Mối liên quan giữa trình độ học vấn của đối tượng nghiên cứu	49
Bảng 3.28. Mối liên quan giữa số năm hành nghề của đối tượng nghiên cứu với kết quả xét nghiệm hàn the trong một số loại thực phẩm	49

Bảng 3.29. Mối liên quan giữa tập huấn kiến thức ATVSTP của đối tượng nghiên cứu với kết quả xét nghiệm hàn the trong một số loại thực phẩm.....	50
Bảng 3.30. Mối liên quan giữa trình độ học vấn của ĐTNC với kết quả xét nghiệm sự sót lại tinh bột trên dụng cụ chứa đựng thực phẩm.....	50
Bảng 3.31. Mối liên quan giữa số năm hành nghề của ĐTNC với kết quả xét nghiệm sự sót lại tinh bột trên dụng cụ chứa đựng thực phẩm.....	51
Bảng 3.32. Mối liên quan giữa tập huấn kiến thức ATVSTP của ĐTNC với kết quả xét nghiệm sự sót lại tinh bột trên dụng cụ chứa đựng thực phẩm	51
Bảng 3.33. Mối liên quan giữa trình độ học vấn của ĐTNC với kết quả xét nghiệm sự sót lại dầu mỡ trên dụng cụ chứa đựng thực phẩm.....	52
Bảng 3.34. Mối liên quan giữa số năm hành nghề của ĐTNC với kết quả xét nghiệm sự sót lại dầu mỡ trên dụng cụ chứa đựng thực phẩm.....	52